

SHB 232 Sosyal refah sistemleri ve sosyal politikalar

Konu: SOSYAL REFAH DEVLETİ ve DÜŞÜNCE AKIMLARI
Öğr. Gör. Ezgi Arslan özdemir

SOSYAL REFAH DEVLETİ ve DÜŞÜNCE AKIMLARI

- Bu derste liberal düşünce ve türleri (klasik liberalizm ve sosyal liberalizm), sosyalist düşünce ve türleri (devrimci sosyalizm ve reformcu sosyalizm), refah devleti, neo-liberalizm ve üçüncü yol incelenecektir.

LIBERAL DÜŞÜNCE VE TÜRLERİ

LIBERAL DÜŞÜNCE VE TÜRLERİ

- Batı dünyasında 19. yüzyılda yaşanan iki önemli gelişme, kapitalizmin doğmasına yol açmıştır. Bu gelişmelerden birisi, **makinenin üretim sürecine katılımını sağlayan Sanayi Devrimi'nin** gerçekleşmesi, ikincisi ise, **üretim ve ticaret özgürlüğü ile ekonomik liberalizmi getiren Fransız Devrimi'dir.**
- “Kapitalizm”,
- “İleri Kapitalizm”
- “klasik liberalizm” (Avrupa liberalizmi),
- “sosyal liberalizm” (Amerikan liberalizmi)
- “neo-liberalizm”

KLASİK LIBERALİZM

KLASİK LIBERALİZM

- Bir ülkenin **liberal** olarak adlandırılması için, piyasa ekonomisini ve minimal devlet anlayışını benimsemesi, yani devletin, Adam Smith'in Yurttaşların iç ve dış zorbalardan korunması (güvenlik), altyapı hizmetlerinin örgütlenmesi ve adalet" (güvenlik, altyapı, adalet) gibi devlete yüklediği işler dışında hiçbir işle kendini görevlendirmemesi gereklidir.
- **devletin genel bir sosyal refah sağlama görevi yoktur.**
- **bireysel çıkarların ön planda**

SOSYAL LIBERALİZM

- Sosyal liberaller, genel olarak sol çizgide sayılmalarına rağmen, piyasaya ve bireyselliğe olumsuz yaklaşmazlar.
- Piyasa süreçlerinin oluşturduğunu düşündükleri eşitsizlik ve adaletsizliklerin, hayırsever bir devlet tarafından sürekli müdahalelerle düzeltilmesini talep ederler ve bunun özgürlüğün daha iyi korunmasını sağlayacağına inanırlar.

SOSYALİST DÜŞÜNCE VE TÜRRLERİ

- Sosyalizmin, aynı zamanda sosyal refah devletinin gelişme tarihine bakıldığında, Sanayi Devrimi'yle birlikte ortaya çıkan yoksul sınıfların, sınıf bilinci kazanıldıkça, kendileri açısından sistemi (kapitalizmi) bir tehlike olarak gördükleri ve onu değiştirmek–dönüştürmek için hareket etmeye başladıkları görülmektedir.

REFORMCU (DEMOKRATİK) SOSYALİZM

- Kapitalizmin ağır koşulları altında ortaya çıkan sosyalist akımların yanında, bazı din adamlarından, bilim adamlarından, iş adamlarından da sosyal politika önlemlerinin alınması yönünde sesler yükselmeye başlamış, bunların öncülüğünde bazı oluşumlara gidilmiştir.

NEOLİBERALİZM

- **Küreselleşme** ile birlikte dikkatler tekrar serbest piyasa ekonomisi üzerinde toplanmıştır. Burada serbest piyasa ekonomisi ile kastolunan, 1930'daki Büyük Depresyon öncesi, yani özellikle 19. yüzyılda yaşanan klasik liberalizm dönemidir.

NEOLİBERALİZM

Neoliberalizme göre

- Güçlü refah devleti zayıflatılmalı,
- Sosyal refah hizmetlerinin üretim ve sunumu piyasalara ve rekabete açılmalı
- Kamu sektörü yalnızca bunları finanse etmeyi sürdürmelidir.